

РЕШЕНИЕ НА СЪДА

23 януари 1975 година*

„Искане за преюдициално запитване от Pretore di Roma”

По дело 31/74

с предмет преюдициално запитване отправено до Съда, съгласно член 177 от Договора за ЕИО, от Pretura Unificata (Италия), VIII Наказателен състав, в производството, висящо пред този съд, срещу

Filippo Galli

относно тълкуването на членове 2 и 3, член 5, параграф 2, член 30, член 39, параграф 1 и член 40, параграф 3 от Договора за ЕИО и разпоредбите на Регламент № 120/67/ЕИО на Съвета от 13 юни 1967 г. (ОВ стр. 2269) и Регламент № 136/66/ЕИО на Съвета от 22 септември 1966 г. (ОВ стр. 3025),

СЪДЪТ,

в състав: г-н R. Lecourt, председател, г-н J. Mertens de Wilmars (докладчик) и г-н Mackenzie Stuart, председатели на състав, г-н A. M. Donner, г-н R. Monaco, г-н P. Pescatore и г-н H. Kutscher, съдии,

генерален адвокат: г-н J.-P. Warner,

секретар: г-н A. Van Houtte,

постанови настоящото

Решение

1. С Определение от 26 април 1974 г., постъпило в секретариата на Съда на 13 май 1974, Pretura of Rome отправя до Съда съгласно член 177 от Договора за ЕИО редица въпроси относно тълкуването на членове 2 и 3, член 5, параграф 2, членове 30, 39, параграф 1 и член 40, параграф 3 от Договора за ЕИО и разпоредбите на Регламент (ЕИО) № 120/67 на Съвета от 13 юни 1967 г. (ОВ стр. 2269) относно общата организация на пазара на зърнени култури и Регламент (ЕИО) № 136/66 на Съвета от 22 септември 1966 г. (ОВ стр. 3025) относно създаването на обща организация на пазара на масла и мазнини.

2. Тези въпроси са повдигнати в хода на наказателно производство срещу търговец, обвинен, че е нарушил, чрез продажбата на произведения от растителни масла зърнени култури и брашна, разпоредбите на италианската Наредба-закон №

* Език на производството: италиански.

425 от 24 юли 1973 г. (Gazzetta Ufficiale, № 189 от 24.7.1973 г.), която контролира цените на стоки, произведени или продавани от крупни предприятия.

3. Тази наредба-закон изисква търговските предприятия, които произвеждат или разпространяват стоки, продавани на тегло, размер или бройка, и имат облагаем оборот през първите шест месеца на 1973 г., който надвишава пет милиарда лири, да представят ценова декларация, която може да бъде променена само в срок от шестдесет дни след нотифицирането на компетентните органи и при условие, че последните не повдигнат възражение в рамките на посочения по-горе период.

4. Съгласно констатациите на националния съд, продадените в нарушение на посочената по-горе наредба-закон продукти са зърнени култури, за които се прилага Регламент № 120/67, и произведени от растителни масла брашна, за които се прилага Регламент № 136/66.

Отговорите на поставените въпроси трябва да позволят на националния съд да се произнесе относно съответствието между договора и Регламенти № 120/67 и 136/66 от една страна и разпоредбите на наредба-закон № 425 от друга, доколкото последната се прилага по отношение на посочените по-горе продукти.

5. Първите четири въпроса а), б), в) и г)), свързани с ценовата система, приложима в обхванатите от Регламенти № 120/67 и 136/66 области, целят най-вече да установят дали и в каква степен ценовата политика на Общността, установена в контекста на обща организация на пазара, може да изключи национална система за контрол върху цените.

6. Със същата цел и с препратка към членове 2, 3 и 5 от Договора, от Съда се иска също така да се произнесе дали принципът за свободно движение на стоки в рамките на Общия пазар и произтичащата от него забрана за изолиране на национални пазари по начин, който да препятства реализацията на единния пазар, са основни принципи на правния ред на Общността, предоставящи индивидуални права, които националните съдилища са длъжни да защитават при нарушение от страна на държавите-членки (въпрос д)).

7. Подобен въпрос е отправен до Съда във връзка с член 30 от Договора, който забранява количествените ограничения върху вноса и всички мерки с равностоен ефект (въпрос е) (4)).

8. Регламент № 120/67 относно житните култури, приет в рамките на Общата селскостопанска политика, цели установяване на обща организация на пазара по смисъла на член 40 от Договора за ЕИО.

Целта на тази обща организация на пазара, заявена многократно в преамбюла на Регламент № 120/67, е да се създаде в Общността „единен пазар” на зърнени култури, подчинен на общо управление.

9. Във връзка с установяването на този единен пазар, регламентът въвежда система от материални правила и правомощия, включително организационна рамка, която да отговори на всички предвидими ситуации.

10. В действителност, основно място в тази система заема „ценовата...система”, предвидена в член 1 от регламента и приложима, на основание член 2, параграф 3, на етапа на производство и продажба на едро.

11. Целта на тази ценова система е да предостави пълна свобода за търговия в рамките на Общността и да регулира съответно външната търговия, при спазване на целите, преследвани от Общата селскостопанска политика.

12. За да обезпечи свободната вътрешна търговия, регламентът съдържа набор от правила, насочени към премахване, както на пречките пред свободното движение на стоки, така и на всички нарушения, свързани с търговията на Общността, които са резултат от намесата на пазара на държавите-членки, различна от разрешената от самия регламент.

13. Тази цел се потвърждава от петнадесетото съображение от преамбюла, според което „създаването на единен пазар на зърнени култури предполага премахване на вътрешните граници на Общността на всички пречки пред свободното движение на въпросните стоки”, и от шестнадесетото съображение, съгласно което „създаването на единен пазар, основан на обща ценова система” може да бъде застрашено от предоставянето на определени помощи”.

14. Релевантните в тази връзка разпоредби се съдържат в членове 21 и 22 от самия регламент.

Целта на посочените по-горе членове е да се приложат спрямо отрасъла на въпросния пазар разпоредбите на членове 2, 3 (по-специално букви а), г) и е)) членове 9 и 30 от Договора, насочени към създаването на единен пазар чрез премахване на пречките пред свободното движение на стоки.

15. Такава система изключва всяка национална система за регулиране, която пряко или непряко препятства или би могла да препятства търговията в рамките на Общността.

В резултат на това, що се отнася по-специално до ценовата система, националните разпоредби, чието приложение води до нарушаване на ценообразуването, предвидено в прилаганите разпоредби на Общността, са несъвместими с регламента.

16. Освен материалните разпоредби, свързани с функционирането на общата организация на пазара в разглеждания отрасъл, Регламент № 120/67 предвижда такава организационна рамка, която да даде възможност на Общността и на държавите-членки да се справят с всички видове нарушения.

17. В тази връзка, на първо място трябва да се подчертае, че една от целите на член 39, параграф 1 от Договора е доставките да достигнат до потребителите на разумна цена.

18. Поради това членове 19 и 20 от регламента съдържат изрична уредба на тези случаи, като оправомощават Съвета да вземе всички необходими мерки при реални или евентуални смущения на пазара на Общността в резултат от

увеличение на цените на световния пазар, които застрашават нормалното функциониране на създадения с регламента процес на ценообразуване.

19. Член 20 подробно посочва процедурите за съвместни действия на Съвета, Комисията и държавите-членки в случаи на сериозни нарушения.

20. Освен правомощията, които регламентът запазва за Съвета и Комисията, самият договор възлага на Комисията общата задача за наблюдение и прилагане на мерки.

21. В тази връзка е необходимо да се обърне внимание и на ролята на създадения с член 25 от регламента „управителен комитет“ за постоянно съгласуване на управлението на въпросния отрасъл. Освен поверените му конкретни задачи, Управителният комитет на практика може, по силата на член 27 от регламента, „да разглежда и други поставени от председателя въпроси, по собствена инициатива или по искане на представител на държава-членка“.

22. Следователно става ясно, че организационната рамка на Регламент № 120/67 запазва правото на всяка държава-членка, във възможно най-кратък срок, да предприема заедно с институциите на Общността необходимите действия, когато предвиденият с регламента процес на ценообразуване не функционира ефективно при наличието на нежелани промени на цените на нейна територия.

23. Държавите-членки не могат да обосноват едностранната си намеса при промяна на цените във въпросния отрасъл с разпоредбите на член 103 от Договора, свързан с конюктурната политика.

24. Член 103, който прави препратка към конюктурните политики на държавите-членки, не се отнася до области, които вече са предмет на общите правила, като например организацията на земеделските пазари.

25. На следващо място е необходимо да се прецени дали предходните съображения са приложими и по отношение на пазара на масла и мазнини, предмет на Регламент № 136/66.

26. Този регламент също създава обща организация на пазара, основана на единството на пазара на въпросните продукти, чрез премахване на пречките за свободното движение на стоки, и на общо управление.

Спецификата му се дължи на обстоятелството, че по отношение на най-чувствителните производствени отрасли и по-специално производството на зехтин, той установява ценова система, докато спрямо други продукти, които попадат в обхвата на този регламент, предвижда единствено митническа закрила на търговията с трети страни и възможност за прилагане на защитни мерки за борба със смущенията на пазара.

27. Въпреки че несъответствието на националните мерки за въздействие върху ценообразуването може да е очевидно при организации на пазара със система за ценообразуване на Общността, вярно е също така, че самото съществуване на обща организация на пазара по смисъла на член 40, параграф 2, буква в) забранява

на държавите-членки да приемат във въпросния отрасъл едностранни мерки, които пречат на търговията в рамките на Общността.

28. Освен това член 36 от регламента изрично запазва за Съвета правомощията за приемане на разпоредби, по отношение на общата организация, които изменят или отменят регламента и отчитат „специалните условия”, свързани с двата вида продукти.

29. Трябва да се заключи, че в отраслите с обща организация на пазара - още повече когато същата се основава на обща ценова система - държавите-членки губят правото си, чрез едностранно приети национални разпоредби, да влияят върху процеса на ценообразуване, създаден при общата организация.

30. Следователно е очевидно, че национална система, която замразявайки цените и подчинявайки тяхното изменение на административно разрешение, променя предвиденото в общата организация на пазара ценообразуване, е несъвместима, както с въпросните два регламента, така и с общата норма на член 5, параграф 2 от Договора, която задължава държавите-членки да се въздържат от „приемане на всякакви мерки, които биха могли да застрашат” целите на Договора.

31. Доколкото правото да предприемат необходимите действия за борба с увеличението на цените на въпросните пазари принадлежи на институциите на Общността, всякакви едностранни мерки на държавите-членки в този отрасъл са неприложими по отношение на частните лица, субекти на регламенти на Общността.

32. Единственият съвместим с правото на Общността начин, по който държавите-членки да постигнат, в обхвата на обща организация на пазара отрасъл, поставените от националното законодателство цели за предотвратяване увеличението на цените, е да приемат, на равнището на Общността, необходимите действия, които да принудят компетентния орган на Общността да въведе или одобри мерки, съгласувани със създадения с Регламент № 120/67 и Регламент № 136/66 единен пазар.

33. В разглежданите пазарни отрасли тези регламенти обезпечават, с пряко действие в полза на частни лица, свободното движение на стоки, по-специално чрез премахване на количествените ограничения и мерките с равностоен ефект.

34. Все пак трябва да се отбележи, че ценовата система, създадена с Регламент № 120/67 и Регламент № 136/66, е приложима единствено на етапа на производство и продажба на едро, поради което тези разпоредби оставят свобода на държавите-членки - при спазване на останалите разпоредби на договора - да приемат подходящите мерки, свързани с ценообразуването на етапа на продажба на дребно и потребление, при условие, че не застрашават целите или функционирането на общата организация на въпросния пазар.

35. С последния въпрос се пита дали втората точка на член 40, параграф 3 от Договора за ЕИО, във връзка с член 5 и Регламенти № 120/67 и Регламент № 136/66, допуска държавите-членки да приемат, в областта на ценовия контрол,

разпоредби, чието прилагане създава дискриминация между производителите и потребителите в Общността.

36. Алинея втора от член 40, параграф 3 съдържа правила, които следва да се разгледат във връзка с общата организация на пазарите.

Независимо от възможността за прилагане по аналогия на тази разпоредба по отношение на национални организации, които продължават да съществуват в определени отрасли в съответствие с Договора, въпросът, свързан с оценката на национални разпоредби, приети в области, изключителен обект на регулиране от законодателството на Общността, в настоящия случай е безпредметен.

По съдебните разноски

37. Разходите, направени от правителството на италианската република и от Комисията на Европейските общности за представяне на становища пред Съда, не подлежат на възстановяване и с оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред Pretura of Rome, последната следва да се произнесе по съдебните разноски.

По изложените съображения,

Съдът,

като се произнася по поставените въпроси от Pretura of Rome, с Определение от 26 април 1974 г., Съдът реши:

- 1. В отрасли, обхванати от обща организация на пазара и особено, когато последната се основава на обща ценова система, държавите-членки губят правото, чрез едностранно приети национални разпоредби, да предприемат действия, които засягат създадения с общата организация процес на ценообразуване.**
- 2. Национална система, която замразявайки цените и подчинявайки тяхното изменение на административно разрешение, променя предвиденото в общата организации на пазара ценообразуване, е несъвместима Регламент № 120/67 относно общата организация на пазара на зърнени култури и Регламент № 136/66 относно създаването на обща организация на пазара на масла и мазнини.**
- 3. В разглежданите пазарни отрасли Регламент № 120/67 и Регламент № 136/66 обезпечават, с пряко действие в полза на частни лица, свободното движение на стоки, по-специално чрез премахване на количествените ограничения и мерките с равностоен ефект.**

Подписи

Произнесено в открито съдебно заседание в Люксембург на 23 януари 1975 година.

Подписи